

Hadž, mudrosti i propisi (Medina)

Hatib: dr. Abdullah ibn Abdurrahman el-Buajdžan

23. zul-kade 1440. po Hidžri / 26. juli 2019.

Hvala Allahu, Koji pruža utočište onome ko kod Njega traži utočište, i Koji je za onoga ko hodočasti Njegovu kuću pripremio džennetsko prebivalište.

Svjedočim da nema boga osim Allaha, Jedinog, Koji druga nema, i Koji se iznad Arša uzvisio, i Koji je odredio da svakom čovjeku pripada ono što je naumio, i svjedočim da je Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, Njegov rob i poslanik, nije s Pravog puta skrenuo i nije zalutao, i ne govori po hiru svome, to je samo Objava koja mu se obznanjuje.

Dostavio je poslanicu, izvršio emanet, savjetovao ummet i naredio je bogobožnost, neka su na njega Allahova milost i blagoslov, i na njegove ashabe, i one koji ih slijede u dobročinstvu, i zabranio je čovjeku da slijedi svoje prohtjeve.

Najbolji govor je Allahov objavljeni govor, a najbolja uputa je uputa odabranog, Muhammeda ibn Abdullaha, a najgore stvari u vjeri su novotarije.

O vjernici, oporučujem sebi i vama bogobožnost, ona je Allahova oporuka prvima i potonjima: “Mi smo onima kojima je data Knjiga prije vas, a i vama, već zapovjedili da se bojite Allaha.” (En-Nisa, 131)

O muslimani! Allah stvara i odabire šta hoće i koga hoće. Među melekima i ljudima odabrao je poslanike, a mjesec ramazan odabrao je između ostalih mjeseci. Odabrao je Časni hram, učinio ga prvim hramom, koji je sagrađen za ljude, i posebno vrijednim, i učinio ga je utočištem za ljude i sigurnim, blagoslovljenim, kiblom muslimana, svetim, a njegov obilazak jednim od temeljnih obreda. Uzvišeni kaže: “Allah je učinio da Kaba, Časni hram, bude preporod za ljude.” (El-Maida, 97)

I okolinu Časnog hrama učinio je svetom, učinio ga je Drevnim hramom i pozvao je da se hodočasti. Objavio je Ibrahimu: "... i oglasi ljudima hadž! – dolazit će ti pješke i na kamilama iznurenim; dolazit će iz mjesta dalekih" (El-Hadždž, 27)

Odazovite se, o muslimani, Allahovom pozivu: Lebbejkallahumme lebbejke, lebbejke la šerike leke lebbejke, innel-hamde ven-ni'mete leke vel-mulk la šerike leke! – Odazivam Ti se, Allahu, odazivam! Odazivam Ti se! Ti nemaš sudruga! Odazivam Ti se! Zaista svaka zahvala, sve blagodati i vlast, pripadaju isključivo Tebi. Ti nemaš sudruga!

Poštovani vjernici! Islam je vjerovanje, obredoslovlje, ponašanje i međuljudski odnosi. Temelji se na pet stupova, koji su njegova osnova. Ibn Omer, radijallahu anhumu, prenosi da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Islam se temelji na petero: obožavanju Allaha Jedinog, obavljanju namaza, davanju zekata, postu ramazana i obavljanju hadža." (Muttefekun alejhi)

O ljudi, Allah vam je naredio hadž, pa izvršite Njegovu naredbu. Uzvišeni kaže: "Hodočastiti Hram dužan je, Allaha radi, svaki onaj koji je u mogućnosti; a onaj koji neće da vjeruje - pa, zaista, Allah nije ovisan ni o kome." (Ali Imran, 97)

Hadž je "ibadet života" jer, obavlja se jednom u životu, završnica je i upotpunjavanje temelja islama. U danima hadža, Allah Uzvišeni objavio je ajet: "Sada sam vam vjeru vašu usavršio i blagodat Svoju prema vama upotpunio i zadovoljan sam da vam islam bude vjera." (El-Maida, 3)

Ebu Seid el-Hudri, radijallahu anhu, prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Rekao je Uzvišeni Allah: 'Ako čovjek, kojem sam dao zdravlje u tijelu, i obilnu opskrbu, pet godina ne hodočasti Moju kuću, uskraćeno mu je veliko dobro.'" (Ibn Hibban)

Izvršite Allahove farzove i hodočastite Allahovu kuću. "Hadž i umru radi Allaha izvršavajte!" (El-Bekara, 196)

O vjernici! Hadž je stup islama i stroga vjerska dužnost, na koju upućuje plemeniti Kur'an i “velika Vijest” – sunnet. Hadž je jedan od najvrednijih ibadeta, najboljih pobožnih djela i najčasnijih oblika pokornosti Uzvišenom. Podiže stepene i briše loša djela, pa čak i velike grijeha. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, rekao je: “Čuo sam Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, da kaže: “Ko obavi hadž, i ne bude imao snošaj sa ženom, i ne bude činio grijeha, vratit će se kući – čist od grijeha, kao na dan kada ga je majka rodila.” (Buhari)

Tirmizi bilježi od Ibn Mesuda, radijallahu anhu, da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: “Obavite hadž i umru, jedno iza drugog (tj. u istoj godini, prema jednom od tumačenja), jer oni otklanjaju siromaštvo i grijeha, kao što vatra otklanja trosku, otpad, sa željeza, zlata i srebra. Za hadž mebrur nema druge nagrade osim Dženneta.”

Ebu Hurejra kazuje: “Upitan je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem: ‘Koje je djelo najbolje?’, pa je rekao: ‘Vjerovanje u Allaha.’ ‘Koje poslije toga?’, upitan je ponovo. ‘Borba na Allahovom putu’, odgovorio je. ‘Koje poslije toga?’, rekoše. ‘Hadž mebrur – propisno obavljen i kod Allah primljen hadž’, odgovori on.” (Muslim)

O muslimani, Allah je lijep i prima samo ono što je lijepo. Ko želi obaviti hadž, neka se čuva od harama, i troši samo halal imetak. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: “O ljudi, Allah je lijep i prima samo ono što je lijepo. On je naredio vjernicima ono što je naredio poslanicima, pa je rekao: ‘O poslanici, dozvoljenim i lijepim jelima se hranite i dobra djela činite, jer Ja dobro znam što vi radite!’ (El-Mu'minun, 51), rekao je: ‘O vjernici, jedite ukusna djela koja smo vam podarili i budite Allahu zahvalni, ta vi se samo Njemu klanjate!’ (El-Bekara, 172) Zatim je spomenuo čovjeka, koji dugo putuje, raščupane kose i prašnjave odjeće, koji pruža svoje ruke prema nebu i govori: ‘Gospodaru, Gospodaru’ (usliši moju dovu), a hrana koju jede, piće koje pije i odjeća koju oblači, sve je od haram zarade, pa kako će mu Allah uslišiti dovu!” (Muslim)

O muslimani, nalazite se u svetim mjesecima, čiju je svetost Allah propisao, uzdigao je na posebno mjesto i zabranio je da se u njima čini nasilje i grijesi, pa je rekao: “Broj mjeseci u Allaha je dvanaest, prema Allahovoj Knjizi, od dana kada je nebesa i Zemlju stvorio, a četiri su sveta; to je prava vjera. U njima ne grijешite!” (Et-Tevba, 36)

Ebu Bekra, radijallahu anhumu, prenosi da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, u svom govoru na hadžu, rekao: “Zaista vrijeme kruži u svome obliku otkako je Allah, džellešanuhu, stvorio nebesa i Zemlju. Godina ima dvanaest mjeseci, četiri su sveta, od toga tri su jedan iza drugog: zul-kade, zul-hidže i muharrem, i redžeb plemena Mudar, koji je između dva džumadija i šabana.” Ebu Bekra kazuje: “Zatim je rekao: ‘Koji je ovo mjesec?’ Odgovorili smo: ‘Allah i Njegov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, najbolje znaju’, pa je šutio toliko da smo pomislili da će ga nazvati drugim imenom, a onda je rekao: ‘Zar nije zul-hidže?’ a mi smo odgovorili: ‘Svakako da jeste.’ Zatim je rekao: ‘Koji je ovo grad?’ a mi smo odgovorili: ‘Allah i Njegov Poslanik najbolje znaju’, pa je šutio toliko da smo pomislili da će ga nazvati drugim imenom, a onda je rekao: ‘Zar nije sveti grad (Meka)?’ Odgovorili smo: ‘Svakako da jeste.’ Zatim je rekao: ‘Koji je ovo dan?’ Odgovorili smo: ‘Allah i Njegov Poslanik najbolje znaju’, pa je šutio toliko da smo pomislili da će ga nazvati drugim imenom, a onda je rekao: ‘Zar nije dan prinošenja žrtava?’ Rekli smo: ‘Svakako.’ Zatim je rekao: ‘Zaista su vaši životi i vaši imeci i vaša čast vama sveti, kao što vam je svet ovaj dan u ovom mjesecu i u ovome gradu. Susrest ćete svoga Gospodara, pa će vas pitati za vaša djela, zato nemojte, poslije mene, zalutati – ubijajući jedni druge. Da li sam dostavio? Neka prisutni obavijesti onog koji je odsutan, možda onaj kome bude preneseno bolje shvati nego neki koji su slušali.” (Muttefekun alejhi)

Mjesec zul-kade je prvi, od tri uzastopna, sveta mjeseca, i u njemu je Vjerovjesnik obavljao umru. Enes, radijallahu anhu, prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, obavio četiri umre, tri u mjesecu zul-kade, i jednu u sklopu hadža. Obavio je hudejbijsku umru u mjesecu zul-kade, kada su ga idolopoklonici spriječili da obavi hadž; i umru naredne godine, prema dogovoru sa Mekelijama, i umru poznatu kao

“dži’ranija”, kada je dijelio ratni plijen poslije Bitke na Hunejnu, i obavio je umru u sklopu hadža. (Muttefekun alejhi)

O vjernici! Vrijeme obavljanja hadža je vrijeme pokornosti i prilika je za žrtvovanje, darežljivost i davanje. Pojenje hadžija i prekrivanje Kabe novim ogrtačem tradicija je predislamskih Arapa i smatralo se čašću za koju se vrijedilo natjecati. Islam je ovu tradiciju odobrio i nastavio njegovati, a Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, dozvolio je Abbasu, radijallahu anhu, da u noćima u kojima je propisan boravak na Mini, ostane u Meki i poji hadžije. Jednom je i sam došao do mjesta pojenja, zatražio i napio se vode, zatim je otišao do Zemzema, dok su oni pojili hadžije i radili na njemu, pa je rekao: “Radite, vi zaista činite dobro djelo.” Također je rekao: “Da se ne bojim da će vam drugi preuzeti ovaj hairli posao, sam bih se spustio i stavio bih uže na ova”, pokazujući na svoja ramena. (Buhari)

O vjernici, dok boravite u ovim Allahu najdražim predjelima, budite podrška onima koji su zaduženi za brigu o vama, hizmet i organizaciju hadžskih obreda. Allah primio naša i vaša dobra djela i uputio nas i vas na Pravi put.

Hodočasnici Allahove kuće, žrtvovali ste mnogo i Allah vas je uputio da se odazovete Njegovom pozivu za obavljanje pete islamske dužnosti – hadža, i zato učinite sve kako biste je obavili na propisan i potpun način, podučite se njegovim propisima i čuvajte se grijeha, ružnih riječi i svađe, kao što kaže Uzvišeni: “Hadž je u određenim mjesecima; onom ko se obaveže da će u njima hadž obavljati nema snošaja sa ženama i nema ružnih riječi, i nema svađe u danima hadža.” (El-Bekara, 197)

Okitite se smirenošću i ozbiljnošću, budite milostivi jedni prema drugima u velikim gužvama, nemojte se gurati, budite blagi prema slabima i nejakima, jer vas Allah opskrbljuje i pomaže zbog njih.

Džabir, radijallahu anhu, prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, stavio Usamu, iza sebe, na svoju devu, i krenuo sa Arefata, držeći jako povodac svoje deve Kasve, i pokazivao je svojom desnom rukom: “Polahko, polahko!” (Muslim)

"KOLIKO GOD ZNAČAJNA ULOGA HATIBA BILA ZA USPJEH NJEGOVE HUTBE,
NIŠTA MANJE NE ZAOSTAJE NI ODABIR TEME, ODNOSNO MATERIJE
KOJU TOKOM HUTBE ELABORIRA." (PREPOROD)

HUTBE

Zatim, znajte da vam je Allah naredio da donosite salavate i selame na Njegovog Vjerovjesnika, pa je rekao u mudroj Objavi: "Allah i meleki Njegovi blagosiljaju Vjerovjesnika. O vjernici, blagosiljajte ga i vi i šaljite mu pozdrav!" (El-Ahzab, 56)

Allah podario blagoslov meni i vama u časnom Kur'anu, i okoristio mene i vas njegovim ajetima i mudrom opomenom.

Rekoh ovo i od Allaha Uzvišenog tražim oprost za sebe, vas i sve muslimane od svakog grijeha, a tražite i vi, On mnogo prašta i milostiv je.

